



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

69. Secta Regi, in regno infest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

integro etiam ethnicos in ea docuit, fideli eorum silentio securus, & ex his ferè quinquaginta ad Ecclesiam adiunxit. Inter hæc Nanchini prospera, nouum protulit monstrum Sciantunensis ad aquilonem Prouincia Pechino contigua deprehenditur illic pestilentissima omnium quæ vnquam extiterant secta, Pelienchiaiorum appellatione. Claudelinos in latebris habebant cœtus, distinguebantur inuicem gradibus dignitatum, vni omnes Prælato suberant ad nutum, diribitori officiorum, & arbitro; dicendi porrò argumenta dum suos conuentus agerent, haudquaquam ad religionem, aut rationes animi spectabant, sed Mandarinatorum tyrannidem, & euerisionem; in eam conflandum ex populo militem eundum in arma, & si læua in cœptis non obstaret fortuna, pergendum vltius; petendam Pechinum, regiam occupandam, trucidandum Regem, diripiendam gazam, & thesauros priusquam diriperentur à Tartaro iis iam proprius imminente, & partis victoriis tumido: At si pares non essent tantæ huic moli attollendæ, quicquid præterea in regno extra Pechinum erat fore in illorum potestate, dummodo viri essent, & ius armorum forti manu tractarent. Dicto citius in opus consilia exeunt: redundant enim Sinæ multitudine superuacanea, egena plurimum, famelica, & omne facinus de facili ausura; nec ad cogendum latronum exercitum alio est opus nisi proiectæ amentia plebeio qui ducem illis se præbeat. Primæ horum expeditiones, incubuere direptionibus quæ vltro citroque commebant; inde copiis aucti promiscuis, urbem vnã, & oppida quatuor incursionibus subitis oppressa prædati sunt; demum vbi primum suo obstantes furori sensere, illic ad sex hominum millia trucidarunt. Conciditque hic eorum prima & vltima rabies. Erat autem tunc regnum si vnquam alias casui proximum. Leaotunensem regionem, partim armis subactam, partim metu desertam partim etiam emptam à proditoribus tenebat Tartarus, ducebátque in urbem regiam tam citato gradu, vt Rex suis diffidens, inter se discordibus, perfidis, & ignavis Nanchinum cogitaret, alteram regni aulam, statétque procinctus ad fugam, nisi; vt olim Vanlién eius auum, fidelis Ministri consilium sapiens confirmasset. Eo enim absente cessurum vltro pacificè Tartaro regni dimidium, Prouincias sex capite, animisque orbatus; eum esset minimè dubium, alias tres intestinis in Regem odiis nutantes occasione tam prona vsuras; his tot foris & domi periculis, si arma iungeret secta perduellium latronum, nec Regi effugium, nec regno salutem superfore. Quamobrem seuerè Protegibus, & Magistratibus toto vbique indictum regno, ne cui diligentia, sumptui, & cruciatibus parcerent in peruestigandis coniuratae sectæ rebellibus, liberandoque ea peste regno. Nec vllos vsquam cœtus cogi suis in ditio- nibus paterentur: edictionis Regiæ formidolosa imperia, vbique mox- vibum ardentur curata, Nanchini maximè omnium quotquot sunt maximè timida & suspiciosa; taxatumque illic reorum indicibus, &

69.
 Secta Regi,
 in regno in-
 fest.

productoribus capitis pretium. Quæ perscrutatio dum feruet contigit ethnicum sceleratum, in ædes subire optimi Christiani, cuius statum nomen ad tribunal defert quod sacram imaginem, & crucem, in eius ædibus animaduertisset; capitur illico Christianus, torquetur atrociter ad extorquendos ex eo delicti conscios, neminem nominat, præter imaginis pictorem; qui diris item quæstionibus subactus Christianos edit quadraginta, simplicitate magis animi, quam cruciatuum impatientia, subdebat siquidem ad innocentiam illorum, vnum ex Patribus quos Doctor Michaël Hancei, secum domi haberet, Nanchinum subinde redire ad excolendos morum documentis illorum animos, & norant Nanchinenses, norat perfidus Mandarinus Christianos à Pelinchiais quantum cælum ab inferis distare; sed captabat in aula fidelitatis famam simulatione repertæ nouitatis, & industriæ in perduellium captione, præterquam quod erat tyranno Scin intensus, & crudelitate in Christianos perfimilis. Iubet ergo turmatim milites, vrbem cum carnificibus obire, armatis de more cruciandorum reorum feralibus machinis; Christianos quos pictor ediderat, magnis vocibus nominare; de illorum domibus quærere; inuentos barbarè, immanitèque traducere, expilatis itaque ad primos ingressus illorum domibus, prælatisque dumtaxat imaginibus sacris & crucibus, velut scelerum testibus; catenis colla, manicis & vinculis brachia, pugnis, calcibus, fustibus corpora onerare ac raptare magis quam ducere: prohibentem verò illorum probrosis conuitiis scèdare, quæstionem ignara plebecula exaggerabat tam indignè vt in reos damnatos non posset acerbius consuli. Eminebat tamen ea in plerisque oris alacritas, patientiæ robur in omnibus vt eo spectaculo magnopere cresceret fidei sacrosanctæ existimatio. Ac vt quisque primùm in Mandarini conspectum venerat, dabatur in tortorum manus, qui acerbissimo cruciatu locorum nomina quærerent, verum enim verò cum triginta sex torqueretur, nihil a quoquam expressum est, suum quisque professus est solum, & familiæ suæ nomen, Christianum se esse, familiares omnes Christianos, non Pelinchiaios piratas, & rebelles, hæc monstra scelerum Christianorum damnari legibus, quorum innocentiam venerabilis senex Iao Ioannes, ille qui se olim tyranno Scin obrulerat cum vexillo professione inscripto Christiana, tam luculentis probationibus defendit, vt sui puderet Mandarinum, eumque cum aliis duodeviginti, quos iam tormentis subiecerat dimitteret liberos, octo illos tantùm retineret, qui sodalitiis totidem, ædes proprias commodarant. Hos tota Nanchino per sex Prætoria ferro & vinculis onustos, turba carnificum ignominiosè circumducit; cæduntur vbique ipso in aditu indicta eatenus & incognita causa, pro cuiusque iudicis feritate, qui vt semivirum & semiferum decuit Eunuchus Regius ad quinque tribus nalia quinquies cæsis & laceris, plagas addidit viginti, ea carnum laniena, & cruoris exhausti, vt in asserum tabulis reportarentur in carcerem

70.
Christiani
pro sceleratis
rebel. Nanchini
torquentur, &
fortiter ferunt.